

คำวินิจฉัยของ นายพัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมเพื่อขอเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมข้อเท็จจริง ในคำร้อง รวมทั้งขอเพิ่มเหตุที่ขอให้คำสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกกรณีหนึ่ง คือ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ สรุปได้โดยลำดับ ดังนี้

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๓๕๖ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ ยื่นคำร้องและเอกสารประกอบขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้ พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งมีคำสั่งให้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้ พรรคชานาพัฒนาประเทศเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่า ได้รับหนังสือ

๒. ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ และผู้ร้องมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๖๐๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบ ขอเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมข้อเท็จจริงในคำร้อง (เดิม) ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบของผู้ถูกร้องดังกล่าวไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะยื่นคำร้องเพิ่มเติมให้กระทำก่อนการวินิจฉัย และให้รับคำร้องเพิ่มเติมพร้อมเอกสารประกอบของผู้ร้องดังกล่าวไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้กระทำได้ในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ

๓. ผู้ถูกร้องยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขอส่งเอกสารเพิ่มเติมแก้ข้อกล่าวหาในขณะที่ผู้ร้องมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๗๓๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ยื่นคำร้องและเอกสารประกอบขอเพิ่มเติมเหตุผลพรรคชานาพัฒนาประเทศตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ อีกกรณีหนึ่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องของผู้ถูกร้องไว้เป็นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหารวมไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะยื่นคำร้องเพิ่มเติมให้กระทำก่อนการวินิจฉัย และให้รับคำร้องเพิ่มเติมและเอกสารประกอบของผู้ร้องดังกล่าวไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้กระทำได้ในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ

๔. ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับรวมสำนวนไว้

๕. ผู้ร้องมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๘๐๑ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ยื่นคำร้องและเอกสารประกอบเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคชานาพัฒนาประเทศมีความคลาดเคลื่อน ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมให้กระทำได้ในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ

๖. ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๑๗ และ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แล้วมีคำสั่งให้รับรวมสำนวนไว้

สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคชานาพัฒนาประเทศเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๑. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ พรรคชวนาพัฒนาประเทศต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง คือ ต้องดำเนินการดังกล่าวภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ แต่ปรากฏว่า ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้จดทะเบียนพรรคชวนาพัฒนาประเทศแล้ว พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ดำเนินการเพื่อให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาและดำเนินการเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการรับสมาชิกพรรคเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จำนวน ๕,๖๐๓ คน ทำให้มีสมาชิกพรรคจำนวนทั้งสิ้น ๕,๖๒๒ คน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จำนวน ๕ สาขา ได้แก่

๑) ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบริมทางรถไฟ แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

๒) ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๓) ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๔) ลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๕ ซอยถนนเดชอุดม ๖ ถนนในเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๕) ลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

๑.๓ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๓ และที่ ๔ ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาลำดับที่ ๕ และใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับสาขาลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ไปให้นายทะเบียน

พรรคการเมืองเพิ่มเติม โดยแจ้งให้พรรคชวนาพัฒนาประเทศทราบหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๐๐๔/๐๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ เนื่องจากได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ แล้วปรากฏข้อเท็จจริงตามทางการสอบสวนว่า

๑) ในการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ไม่ปรากฏหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของนายพรเทพ เดวี นายกิตติพัทธ์ ดีสม นายรัชชัย อ่วมรัมย์ และสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ไม่ปรากฏหลักฐานดังกล่าวของนายสมมาตร ฉลองแดน เพื่อให้การดำเนินการตามนัยมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ ให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าว ซึ่งหัวหน้าพรรคหรือผู้มีอำนาจลงนามรับรองความถูกต้องของเอกสารทุกหน้าทุกฉบับไปเพื่อพิจารณาดำเนินการภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒) สำหรับสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ นางสาวอัญชลี มีศิลป์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ซึ่งเป็นผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ได้รับเลือกตั้งเป็นเหรียญสาขาพรรค จึงขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรคตามนัยมาตรา ๑๒ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับนัยมาตรา ๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทำให้คณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ มีองค์ประกอบไม่เป็นไปตามนัยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๕

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งให้จัดส่งเพิ่มเติม

๑.๕ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้แจ้งการจัดตั้งพรรคสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมอีก ๑ สาขา คือ ลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งในการแจ้งการจัดตั้งสาขาลำดับที่ ๕ ครั้งที่สองนี้ ปรากฏว่า สถานที่ตั้งเป็นที่เดียวกันกับครั้งแรกและคณะกรรมการสาขาพรรคจำนวน ๘ คน เป็นบุคคลเดียวกันกับที่ได้ยื่นครั้งแรก ๗ คน ยกเว้นเหรียญสาขาพรรคที่เปลี่ยนจากนางสาวอัญชลี มีศิลป์ เป็นนายวรเดช มีศิลป์ เท่านั้น

๑.๖ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมอีก ๒ สาขา คือ

๑) ลำดับที่ ๖ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านตาต อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒) ลำดับที่ ๗ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแวง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๗ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๖ และที่ ๗ เนื่องจากได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองแล้ว ปรากฏว่า คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศทั้งสองสาขาดังกล่าว ได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ก่อนที่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองสาขาดังกล่าวไว้ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา แต่คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรค เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ตามลำดับ ดังนั้น การเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคดังกล่าว ไม่เป็นไปตามนัยข้อบังคับพรรคชานาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๕ ที่กำหนดไว้ว่า “เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้ตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้ประธานคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรค เรียกประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเป็นครั้งแรกและต้องมีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาในท้องที่นั้นมาประชุม ไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรคได้” จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองสาขาดังกล่าวข้างต้น และได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคชานาพัฒนาประเทศทราบตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๐๐๐๔/๑๓๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๑.๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ เนื่องจากได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงทางการสอบสวนแล้วปรากฏว่า การจัดตั้งสาขาพรรคมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชานาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๕ กล่าวคือ

๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณาการจัดตั้งสาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย แบบหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ (แบบ ท.พ. ๒) ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ รายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ บัญชีรายชื่อผู้มาประชุมใหญ่สาขาพรรคชานาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ และข้อบังคับพรรคชานาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้วพบว่า รายชื่อ

ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคทั้งสามดังกล่าว มีชื่อ - สกุล แตกต่างกัน แต่ลายมือชื่อปรากฏไม่แตกต่างกันเป็นจำนวนมาก เห็นว่าเพื่อให้การรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติในกรณีที่ข้อเท็จจริงไม่ชัดเจนจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมา ประจำกรุงเทพมหานคร และประจำจังหวัดพัทลุง สอบสวนข้อเท็จจริงของสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ที่ ๑ และที่ ๒ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๑๖๑ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๐๖ และที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๐๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ โดยลำดับ ในประเด็นว่า ในการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศดังกล่าว มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคโดยมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคหรือไม่ และบุคคลที่ปรากฏรายชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อจัดตั้งสาขาพรรค เป็นสมาชิกพรรคชวนาพัฒนาประเทศ และได้เข้าร่วมประชุมโดยลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศชี้แจง และยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๑๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ สำหรับสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ และที่ ลต ๐๐๐๔/๑๓๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ สำหรับสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ และที่ ๒

๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ได้รับมอบหมายให้สอบสวนข้อเท็จจริงได้รายงานผลให้ทราบ ดังนี้

จังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๑๔.๐๓๓๐/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ รายงานว่า ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔ ไม่มีการจัดประชุมเกี่ยวกับการขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๕ ที่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา และไม่มีสมาชิกพรรค ฯ ตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายรายงานการประชุมเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคแต่อย่างใด และบุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรค ฯ นั้น ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเองตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายรายงานการประชุม ฯ แต่อย่างใด

จังหวัดพัทลุง มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๐๕๕๓/๘๐ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ รายงานว่า ผู้มีชื่อเป็นกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๒ จำนวน ๕ คน ให้ถ้อยคำว่าได้มีการประชุมใหญ่

เพื่อก่อตั้งสาขาพรรคชวามาพัฒนาประเทศหรือเลือกตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรคแต่อย่างใด ไม่เคยลงลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม ไม่เคยจัดทำรายงานการประชุมสาขาพรรค และลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมส่วนหนึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

กรุงเทพมหานคร มีหนังสือที่ ลต ๐๐๑๔.๑๐๑๐/๔๗๕ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ รายงานว่า ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค และเลขานุการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่ามีการประชุม ณ ที่ทำการพรรค เลขที่ ๒๕๑๐ ซอย ๓๑ ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร แต่ตามรายงานการประชุมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ระบุว่าประชุม ณ ที่ทำการสาขาพรรค เลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบบวารี แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร และผู้เข้าประชุมลงชื่อแทนกัน

๓) หัวหน้าพรรคชวามาพัฒนาประเทศ มีหนังสือ ที่ นพป. ๐๐๑๑/๐๐๘ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งและยืนยันว่า การจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสามสาขาดังกล่าวได้ดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับพรรค โดยผู้ที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค ได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง และคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติรับบุคคลที่ปรากฏในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

๔) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาและนำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔ ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ และร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนขอให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันดำเนินคดีอาญาแก่นายสมส่วน ศรีนอก หัวหน้าพรรคชวามาพัฒนาประเทศและผู้ที่เกี่ยวข้อง ฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานด้วย ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบ โดยมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ลต ๐๐๐๔/๓๔๒ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งหัวหน้าพรรคชวามาพัฒนาประเทศว่าได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามทางการสอบว่า การจัดตั้งสาขาพรรคมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสามสาขาดังกล่าวข้างต้น

๑.๕ การไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ รวม ๕ สาขา พรรคชวามาพัฒนาประเทศมิได้โต้แย้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด

๑.๑๐ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาข้อเท็จจริงข้างต้นแล้วเห็นว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคแล้วยังไม่มีสาขาพรรคการเมือง ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๒. โดยที่พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงสิ้นปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ แต่ปรากฏว่า เมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้ว พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ ตามนัยมาตรา ๓๕ ดังกล่าว จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วยเหตุที่พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ อีกกรณีด้วย

๓. พรรคชวนาพัฒนาประเทศ โดยนายสมส่วน ศรีนอก หัวหน้าพรรค ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม และเอกสารประกอบการพิจารณา สรุปได้ว่า

๓.๑ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคชวนาพัฒนาประเทศ คือ

ภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ พรรคชวนาพัฒนาประเทศต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือ ยังมีสาขาพรรคการเมืองไม่ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง นั้น พรรคชวนาพัฒนาประเทศขอชี้แจงข้อเท็จจริงแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

๑) พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้รับจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ พรรคชวนาพัฒนาประเทศจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ดังกล่าว

ต่อมาพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง (นายทะเบียนพรรคการเมือง) แจ้งขอจดทะเบียนการตั้งสาขาพรรคการเมืองทั้งหมดจำนวน ๗ สาขาพรรคการเมืองและถูกต้องครบ ๔ ภาค มีสมาชิกพรรคการเมืองทั้งสิ้น ๕,๖๒๒ คน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พรรคชวนาพัฒนาประเทศมีหนังสือ ที่ นพป. ๐๐๑๑/๐๐๑๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขรับที่ ๒๗๒๕๓ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ เวลา ๑๖.๑๕ น. เรื่องขอส่งรายชื่อสมาชิกพรรค จำนวน ๔ ภาค สมาชิก จำนวน ๕,๖๐๓ คน

เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นเอกสารขอจดทะเบียนสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

สาขาพรรคลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบบวารี แขวงกระทู้มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

สาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

สาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๕ ซอย ๖ ถนนเดชอุดม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ ๓๐๐๐๐

เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๔ พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นเอกสารขอจดทะเบียนสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง คือ

สาขาพรรคลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ทั้งนี้พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นขอจดทะเบียนสาขาพรรคลำดับที่ ๕ รวม ๒ ครั้ง สถานที่ตั้งเดิม และคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคมีจำนวน ๘ คน เป็นบุคคลเดียวกัน ๗ คน ยกเว้น เสรัญญิกสาขาพรรค กล่าวคือ

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ มีนางสาวอัญชลี มีศิลป์ เป็นเสริญญิกสาขาพรรค

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๔ มีนายวรเดช มีศิลป์ เป็นเสริญญิกสาขาพรรค

ภายหลังจากที่ทางพรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นขอจัดตั้งสาขาพรรคครั้งแรก คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบคุณสมบัติปรากฏหลักฐานว่า นางสาวอัญชลี มีศิลป์ ซึ่งเป็นเสริญญิกสาขาพรรคขาดคุณสมบัติ เพราะอายุไม่ถึงตามข้อบังคับพรรคหมวด ๒ เกี่ยวกับสมาชิกภาพ และได้แนะนำให้เปลี่ยนแปลงตัวเสริญญิกสาขาพรรคใหม่

พรรคชานาพัฒนาประเทศ จึงได้แจ้งไปยังสาขาให้ดำเนินการหาบุคคลที่มีคุณสมบัติครบตามข้อบังคับพรรค สาขาพรรคจึงได้ส่งรายชื่อ นายวรเดช มีศิลป์ ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามข้อบังคับพรรคมายังสำนักงานใหญ่ของพรรคเพื่อเปลี่ยนตัวบุคคล ต่อจากนั้น พรรคชานาพัฒนาประเทศได้แจ้งขอจัดตั้งสาขาพรรคไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นครั้งที่ ๒ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๔ ดังกล่าว

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๔ พรรคชานาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นเอกสารขอจดทะเบียนสาขาพรรคการเมืองอีก ๒ สาขา คือ

สาขาพรรคลำดับที่ ๖ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านตาด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

สาขาพรรคลำดับที่ ๗ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแขว อำเภอมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ดังนั้น พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้ขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองไปแล้ว รวม ๗ สาขา ถูกต้องครบถ้วน ๔ ภาค และได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ เมื่อครบตามกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน มีสาขาพรรคการเมืองครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค และมีสมาชิกและสาขาพรรคเกินกว่ากฎหมายกำหนด

๒) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของ พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ และได้กล่าวว่า พรรคชวนาพัฒนา ประเทศ มิได้โต้แย้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใดนั้น พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับหนังสือการไม่รับรองจัดตั้งสาขาพรรคจากคณะกรรมการการเลือกตั้งจริง แต่ทางพรรคมิได้รับคำชี้แจงว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรค ควรจะชี้แจงและ บอกกล่าวทางพรรคด้วยว่าทำผิดข้อบังคับพรรคข้อไหน ข้อนี้ และควรจะแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน คณะกรรมการการเลือกตั้งหาได้ชี้แจงไม่ ซึ่งทางพรรคมิได้นิ่งนอนใจ ได้ไปพบเจ้าหน้าที่ ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฝ่ายกิจการพรรคการเมือง ที่อาคารศรีจุลทรัพย์ ชั้น ๒๑ ถนนพระรามที่ ๑ เขตปทุมวัน หลายครั้ง เพื่อขอคำแนะนำ และหลายครั้งโทรศัพท์ขอคำแนะนำแต่ได้รับคำแนะนำที่ไม่ ชัดเจนและดีพอ จึงทำให้ทางพรรคเกิดความสับสนในหลายๆ ด้าน รวมทั้งไม่เข้าใจการโต้แย้งด้าน เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานทางการเมือง และกำลังแก้ไขปรับปรุงดำเนินการในด้านการจัดตั้ง สาขาพรรค สมาชิกพรรค ให้สมบูรณ์แบบตามข้อบังคับพรรค แต่อยู่ๆ ก็ได้ถูกร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีการยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นที่ตกใจ สงสัย และทำให้สมาชิกพรรคเกิดเสียขวัญและ กำลังใจซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคทุกคนตั้งใจดำเนินงานในทางการเมืองด้วยความบริสุทธิ์ใจโดยมี เจตนาดีต่อชาติและส่วนรวม

๓) ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ ดังรายละเอียดปรากฏในสำนวนของผู้ร้องนั้น พรรคชวนาพัฒนาประเทศขอชี้แจง ข้อเท็จจริงกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ได้ออกไปสอบถามข้อมูลตามสาขาของพรรคการเมือง หลายสาขามีที่น่าสังเกตผิดปกติ ดังนี้

ผู้ไปตรวจสอบหาข้อมูลมิได้มีหนังสือแจ้งบอกกล่าวเป็นทางการไปยังสาขาพรรคแต่อย่างใด โดยเข้าไปในลักษณะจู่โจมทำให้คณะกรรมการสาขาของพรรคไม่รู้ตัวมาก่อน ทำให้กรรมการบริหารสาขาพรรคทุกคนมิได้เตรียมข้อมูลใดๆ ไว้ชี้แจง ประหนึ่งเข้าไปในลักษณะจับผิด

ประการสำคัญ เจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งไปพบในลักษณะข่มขู่ และการตอบก็เป็นการชี้แจงก่อนตอบทุกครั้ง ไม่เป็นไปในลักษณะที่สร้างสรรค์หรือแนะนำหรือบอกกล่าว สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ทำให้ผู้ที่จะดำเนินงานทางการเมืองอึดอัด และท้อถอยหดหู่ใจ

ส่วนใหญ่คณะกรรมการสาขาพรรค เป็นชาวนบพการศึกษาดำไม่มีความรู้ในทางการเมือง ดีพอ ส่วนมากเป็นราษฎรทำนา ทำไร่ ทำสวน ไม่มีประสบการณ์ในทางการเมือง เพราะเคยไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างเดียว จึงตอบคำถามของเจ้าหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดไปในทางที่ถูกชี้แจงก่อนเกือบทุกครั้ง

การจัดตั้งสาขาพรรคเกือบทุกสาขา คณะกรรมการบริหารพรรคได้เดินทางไปจังหวัดต่างๆ เพื่อจัดตั้งสาขาพรรคส่วนใหญ่จะไปพบคนที่รู้จักคุ้นเคยกัน ให้ช่วยจัดตั้งสาขาพรรคเพื่อดำเนินกิจการทางการเมืองตลอดการแนะนำทำเอกสาร การหาสมาชิกและกรรมการบริหารสาขา ก็เป็นหน้าที่ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้จัดทำกันเอง แล้วส่งเอกสารมาให้สำนักงานใหญ่ดำเนินการต่อ ตลอดทั้งการทำเอกสารก็ไม่มีความรู้และไม่มีอำนาจเพียงพอ ส่วนมากทำแบบภูมิปัญญาชาวบ้านของประชาชนตามชนบทขาดประสบการณ์ในด้านการเมือง

๔) พรรคชวนาพัฒนาประเทศ คณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกทุกคน ขอชี้แจงว่า การจัดตั้งพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เป็นของใหม่และสิ่งใหม่ และสมาชิกได้รวมตัวกันก่อตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาปฏิบัติหน้าที่และทำหน้าที่ทางการเมือง หลายคนไม่ค่อยจะรู้และเข้าใจการทำงาน พรรคขอยอมรับว่า ด้านเอกสารตามวิชาการ มีขาดตกบกพร่องไปบ้าง แต่ก็ได้พยายามหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ตามระเบียบและกฎอยู่เสมอ โดยไม่หยุดนิ่งแต่ประการใดและน้อมรับคำแนะนำ คำเสนอแนะของคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่เสมอ เพราะต้องการเดินไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้บรรลุเป้าหมาย แต่พรรคยังไม่มีประสบการณ์ตลอดทั้งบุคลากรก็ยังไม่มีความพร้อมในทางการเมืองจึงทำให้เกิดความบกพร่องในด้านการบริหารและการจัดการ

๕) การดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ในระหว่างที่กำลังดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คือ ได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี

รายชื่อจำนวน ๑๕ คน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ตามสำเนาเอกสารที่ ลต ๐๐๐๓/ว ๑๐๓๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีถึงหัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ และได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตการเลือกตั้ง จำนวน ๑๒ คน เมื่อปี ๒๕๕๔ รวมเป็น ๒๗ คน

๖) พรรคชวนาพัฒนาประเทศมีสมาชิกพรรคอยู่ในเขตการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดหลายจังหวัด และได้เตรียมการที่จะขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองมาอีกหลายจังหวัดหลายเขต แต่ทางพรรคก็ให้ชะลอไว้ก่อนจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยชี้ขาด ถ้าหากพรรคชวนาพัฒนาประเทศถูกยุบไปก็จะทำให้ประชาชน สมาชิกพรรค ตลอดจนทั้งกรรมการบริหารของพรรคต้องเสียใจและหมดโอกาส และไม่มีกำลังใจที่จะทำหน้าที่ทางการเมืองอีกต่อไป ประชาชนจะเสียขวัญกำลังใจ ไม่มีที่พึ่งอื่นใด นอกจากศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้นที่จะเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ในด้านการเมืองการปกครองและความเป็นธรรม และขอประทานกราบเรียนว่า การจัดตั้งพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ ซึ่งเป็นของใหม่ ทำให้บุคลากรหรือผู้จัดตั้งยังไม่มี ความชำนาญและเข้าใจในด้านเอกสารดีพอ ทำให้งานด้านเอกสารและวิชาการไม่สมบูรณ์แต่ก็ได้พยายามปรับปรุงแก้ไขเสมอ

๗) นายทะเบียนพรรคการเมืองมิได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๔ (๓) มีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๓ หรือมีข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน

เมื่อผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับเอกสารดังกล่าว

ถ้าผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไม่ดำเนินการแก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่งหรือดำเนินการแก้ไขแล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สั่งไม่รับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง”

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดดังนี้

(๑) ขอให้ยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ และขอให้มีการสั่งรับจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายในห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง” ทั้งนี้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย

(๒) พรรคชวนาพัฒนาประเทศขอผ่อนผันในการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ โดยขอระยะเวลา ๓ เดือน หรือ ๕๐ วัน เพื่อจัดทำ ปรับปรุง แก้ไข เอกสารของพรรคและสาขาพรรค สมาชิกพรรค ให้สมบูรณ์และเรียบร้อยเพื่อพรรคจะได้ดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป

๓.๒ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้กล่าวหาพรรคชวนาพัฒนาประเทศว่า ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ที่กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานของพรรคการเมือง ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินนั้น

๑) พรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้รับการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ยังไม่ครบปีปฏิทิน ทางพรรคตั้งใจเสมอว่า เมื่อครบปีปฏิทินแล้ว จะต้องทำรายงานการดำเนินงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือปฏิบัติตาม มาตรา ๓๕ อย่างแน่นอน ในขณะที่ก็ได้เตรียมการดำเนินงานรวบรวมผลการดำเนินงานอยู่ เมื่อถึงกำหนดพรรคก็จะยื่นรายงานทันทีโดยมิชักช้า

พรรคชวนาพัฒนาประเทศ เข้าใจว่าพรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ เพราะพรรคอยู่ในระหว่างการดำเนินงานตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยขอจัดตั้งพรรคการเมืองไป ๗ สาขา และนายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองมา ๒ สาขาเท่านั้น ซึ่งทางพรรคชวนาพัฒนาประเทศก็ไม่ทราบสาเหตุ ไม่รู้เหตุผล และก็ไม่ใช่ใจจริง ๆ อยู่ ๆ ถูกร้องให้ยุบพรรคการเมือง

อีกประการหนึ่งทางพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ยังไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่าใช้จ่ายรวบรวมจากสมาชิกที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ เงินที่ดำเนินการทางการเมืองของพรรคเป็นเงิน

ส่วนตัวของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคทั้งสิ้น เมื่อพรรคได้เป็นพรรคการเมืองโดยสมบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ พรรคก็พร้อมที่จะปฏิบัติ ตามทุกประการ

๒) พรรคชานาพัฒนาประเทศ ขอส่งแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรค การเมือง ของพรรคชานาพัฒนาประเทศในรอบปีปฏิทิน ๒๕๕๔ ที่ผ่านมาตามความเป็นจริงตามนัย แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งทางพรรค ได้ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับทราบ เพื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจะได้ประกาศให้สาธารณชน ทราบ มาเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญด้วย

๓.๓ พรรคชานาพัฒนาประเทศ และคณะกรรมการบริหารพรรคทุกท่านมิได้มีเจตนา ดำเนินการทางการเมืองไปในทางทุจริต แต่ต้องการสร้างพรรคการเมืองให้แข็งแกร่งและเจริญเติบโต เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังเอาเยี่ยงอย่างและได้ศึกษาหาความรู้จากนโยบายของพรรคการเมือง

๔. นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กรณีที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคชานาพัฒนาประเทศได้รับการจัดตั้งตั้งยังไม่ครบ รอบปีปฏิทินและยังมิได้รับรองจากนายทะเบียนพรรคการเมืองครบ ๔ สาขา ๔ ภาค นั้น ตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้หัวหน้าพรรค การเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ วันแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน โดยที่ข้อเท็จจริงพรรคชานาพัฒนาประเทศได้รับการจดทะเบียนการจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงจัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาล รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ขอให้มีความสั่งยุบพรรคชานาพัฒนาประเทศ เนื่องจากไม่ดำเนินการ ตามมาตรา ๓๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๗ “ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบได้”

มาตรา ๑๑ “ข้อบังคับพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

..... ๗๑.....

(๕) แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของสาขาพรรคการเมือง การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การสิ้นสุด และการออกจากตำแหน่งของกรรมการสาขาพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๖) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมของสาขาพรรคการเมือง

..... ๗๑.....

(๕) การรับเข้าเป็นสมาชิกและการให้ออกจากการเป็นสมาชิก

..... ๗๑.....”

มาตรา ๑๒ “คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองประกอบด้วยหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรฎุญฑิพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๒๐ “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองและมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้หัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้”

มาตรา ๒๕ “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๓๐ “ในกรณีพรรคการเมืองใดจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองขึ้น ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้น

หนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดและอย่างน้อยจะต้องมีรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง รายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของกรรมการสาขาพรรคการเมืองนั้น

เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง”

มาตรา ๓๑ “คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วย ประธานสาขาพรรคการเมือง รองประธานสาขาพรรคการเมือง เลขานุการสาขาพรรคการเมือง รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง เหนียวุฒิสภาพรรคการเมือง โฆษกสาขาพรรคการเมืองและกรรมการอื่นของสาขาพรรคการเมือง”

มาตรา ๓๕ “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๓๗ “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดแผนการจัดตั้งสาขาพรรคในแต่ละภาคตามประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมือง จังหวัดหรือเขตเลือกตั้งตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความพร้อมในการจัดตั้งสาขาพรรคด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคอาจพิจารณาให้จัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคไปพลางก่อนก็ได้

ในกรณีที่มีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในแต่ละภาคจังหวัดหรือเขตเลือกตั้งใดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันร้องขอเพื่อให้พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นในท้องที่นั้นๆ ให้สมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรครายงานต่อพรรค เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาโดยให้แสดงความพร้อมในการจัดตั้งในคำร้องนั้นด้วย

การจัดตั้งหรือการยกเลิกสาขาพรรคให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือข้อบังคับพรรค”

ข้อ ๓๘ “ให้สาขาพรรคแต่ละสาขามีคณะกรรมการสาขาคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เหรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรคตำแหน่งละหนึ่งคน และกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคนแต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งเลือกจากสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาในท้องที่นั้นตามหลักฐานทะเบียนราษฎรโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค”

ข้อ ๓๙ “เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้ตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้ประธานคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคเรียกประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเป็นครั้งแรกและต้องมีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาในท้องที่นั้นมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เพื่อเลือกคณะกรรมการสาขาพรรคครั้งแรก ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งสาขาพรรคได้”

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

๑. ประเด็นที่หนึ่ง การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” นั้น

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงทางการสอบสวนพร้อมทั้งให้โอกาสพรรคชวนาพัฒนาประเทศชี้แจงและยืนยันข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้ว ปรากฏว่าพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕

กล่าวคือ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคแล้ว ยังไม่มีสาขาพรรคการเมืองครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศเพียงสองสาขา ได้แก่ สาขาลำดับที่ ๓ และที่ ๔ แต่ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ รายละเอียดดังกล่าวเอกสารประกอบการพิจารณาที่ได้แนบมาพร้อมกับคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ซึ่งได้สรุปไว้ในข้อเท็จจริงดังกล่าวมาแล้ว

๑.๑ กรณีที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า ได้มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง รวม ๗ สาขา และได้รับหนังสือแจ้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ จริง แต่อ้างว่าทางพรรคมิได้รับคำชี้แจงว่า เป็นเพราะเหตุใดจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว ควรจะชี้แจงและบอกกล่าวทางพรรคด้วยว่าทำผิดข้อบังคับพรรคใด และควรจะแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้ชี้แจง... และกล่าวว่าพรรคชวนาพัฒนาประเทศมิได้โต้แย้งการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด นั้น พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการดำเนินการของพรรคการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในกรณีที่ข้อเท็จจริงไม่ชัดเจนแล้ว คือ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองชี้แจงยืนยันเพิ่มเติมพร้อมทั้งมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วรายงานผลประกอบการพิจารณา เพื่อนำเสนอให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาต่อไป

ในกรณีของพรรคชวนาพัฒนาประเทศ การไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ประจำจังหวัดพัทลุง และประจำจังหวัดนครราชสีมา ตามลำดับ ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง พร้อมทั้งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศชี้แจงและยืนยันข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในเอกสารหลักฐานประกอบการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ซึ่งหัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ได้มีหนังสือ ที่ นพป. ๐๐๑๑/๐๐๘ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ส่งเอกสาร หลักฐาน ประกอบการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสามสาขาดังกล่าวเพื่อชี้แจงและยืนยันว่าการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสามได้ดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับพรรค โดยผู้ที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคทั้งสามได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อด้วยตนเอง และคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติรับบุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงาน

การประชุมใหญ่สาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ พร้อมทั้งส่งหนังสือยืนยันการประชุมดังกล่าวของผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสาขาพรรคเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย แต่จากผลการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ได้รับมอบหมายดังกล่าว ปรากฏว่าการดำเนินการของพรรคชวนาพัฒนาประเทศมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ และได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ลต ๐๐๐๔/๓๕๒ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศทราบถึงเหตุที่ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสามดังกล่าวแล้ว

สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๖ และที่ ๗ นายทะเบียนมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ลต ๐๐๐๔/๑๓๑ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งหัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศทราบถึงเหตุที่ไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองว่า เนื่องจากผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาพรรคได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคไม่เป็นไปตามนัยข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๙

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งควรชี้แจงและบอกกล่าวด้วยว่าพรรคทำผิดข้อบังคับพรรคข้อใด และแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๗ วัน หรือ ๑๕ วันนั้น จะเห็นได้ว่าในกรณีที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้นายทะเบียนพรรคการเมืองจะมีหนังสือให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม เช่น ในการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ และที่ ๒ เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสาขาพรรคทั้งสอง นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศทราบและส่งเอกสารดังกล่าวไปให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติม ซึ่งต่างจากกรณีการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามนัยข้อบังคับพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ เกี่ยวกับการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องผลก็คือ เงื่อนไขในการขอจัดตั้งพรรคย่อมไม่สมบูรณ์และเป็นเหตุให้นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งหมดดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากยังไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรค พรรคชวนาพัฒนาประเทศย่อมดำเนินการแจ้งการขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้อีกเพื่อให้มีสาขาพรรคการเมือง ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค แต่โดยที่พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ และแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๖ และที่ ๗ ในวันที่

๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมือง
รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ฉะนั้นเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วไม่รับ
จดแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ เป็นผลให้พรรคชวามาพัฒนาประเทศ
มีสาขาไม่ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียน
พรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ดังนั้น กรณีที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างมาข้างต้น
จึงฟังไม่ขึ้น

๑.๒ กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดได้ออกไปสอบถามข้อมูล
ตามสาขาพรรคการเมืองหลายสาขามีข้อสังเกตและผิดปกติ คือ ผู้ไปตรวจสอบไม่ได้มีหนังสือแจ้ง
การบอกกล่าวเป็นทางการไปยังสาขาพรรคทำให้คณะกรรมการสาขาพรรคไม่รู้ตัว จึงมิได้เตรียมข้อมูลไว้
ชี้แจง รวมทั้งเข้าไปพบในลักษณะข่มขู่ และมีการชี้หน้าก่อนตอบทุกครั้ง ไม่มีลักษณะที่สร้างสรรค์หรือ
แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเลย นั้น หากพิจารณาจากบันทึกคำให้การของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ที่แนบมากับรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงการจัดตั้งสาขาพรรคชวามาพัฒนาประเทศ ของสำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงดังที่
ปรากฏในสำนวนจะเห็นได้ว่า ผู้ให้ถ้อยคำทั้งหลายต่างยอมรับว่า ได้ทราบข้อความในบันทึกคำให้การ
และข้อความดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ต่างจากผู้ถูกร้อง
ที่กล่าวอ้างแต่เพียงลอยๆ เท่านั้น กรณีจึงฟังไม่ได้ว่ามีการกระทำที่ไม่ชอบตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างมา
แต่อย่างใด

๑.๓ กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองมิได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่
นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๔ (๓) มีรายการ
ไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๓ หรือมีข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง ให้นายทะเบียน
แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้ง
พรรคการเมือง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน
เมื่อผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขเอกสารขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้ถูกต้องและ
ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองและ
แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว

ถ้าผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไม่ดำเนินการแก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่งหรือดำเนินการแก้ไขแล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองและให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง” นั้น พิจารณาแล้วนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชวนาพัฒนาประเทศเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑.๔ เมื่อได้พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบการพิจารณาของผู้ร้อง และข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องในคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว เห็นว่า ข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องในเรื่องการไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ลำดับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

๒. ประเด็นที่สอง การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ เนื่องจากหัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” นั้น พิจารณาแล้ว พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับการจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เมื่อนับระยะเวลาจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน คือวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเวลา ๑๕๗ วัน จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน การที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศมีหนังสือชี้แจงว่า พรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ และได้รับการจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองยังไม่ครบปีปฏิทินนั้น เป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “ให้พรรคการเมืองที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้วเป็นนิติบุคคล” และมาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” ข้ออ้างดังกล่าวจึงรับฟังไม่ได้ พรรคชวนาพัฒนาประเทศต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ แต่ปรากฏว่า เมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาที่

พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้ว พรรคชวนาพัฒนา ประเทศไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ ตามนัยมาตรา ๓๕ ดังกล่าว จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตาม มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกกรณีหนึ่ง

พิจารณาแล้ว พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๕ เห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะ สั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใด เหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้...(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาล รัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบ พรรคการเมืองนั้น”

อนึ่ง การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ เปิดโอกาสให้จัดตั้งพรรคการเมืองเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ของประชาชน ใ้บุคคลรวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน เป็นการส่งเสริมให้เกิดพรรคการเมืองได้ง่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีทางเลือกที่จะสนับสนุนพรรค การเมืองที่มีอุดมการณ์เพื่อประชาชนพรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นควรบริหารพรรคอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างน้อยต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองอย่าง เคร่งครัด เพราะตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องข้อปฏิบัติของพรรคการเมืองมีความชัดเจนอยู่แล้ว ในทาง ปฏิบัตินายทะเบียนพรรคการเมืองจะทำคู่มือปฏิบัติงาน มีการประชุมชี้แจงทางปฏิบัติอยู่เสมอ การปฏิบัติ ต่อพรรคการเมืองต้องการมาตรฐานสูง การตรวจสอบจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการที่เคร่งครัดเพื่อให้พรรค การเมืองมีประสิทธิภาพดังกล่าวแล้ว พรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามจึงต้องไม่ผ่านการตรวจสอบ

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ